

1995

Picketline tegen bezoek Indonesische generaal

24-11-1995
Trouw

Het bezoek van de Indonesische generaal Feisal Tanjung aan Den Haag lokte gisteren protesten uit.

Indonesische, Molukse, Oosttimorese demonstranten en Papoea's wachtten de chefstaf op vlakbij het torentje van premier Kok, maar de generaal verliet het binnenhof via een andere

weg. In een pamflet lieten de protestanten weten verontrust te zijn dat een man die medeverantwoordelijk is voor militaire acties tegen de bevolking, wordt ontvangen door premier Kok.

FOTO: ROGER DOVOMEN

Generaal laat op zich wachten

• Demonstranten tegen het bewind in Indonesië wachten vergeefs op de op-
perbevelhebber van de
Indonesische
strijdkrachten, gene-
raal Feisal Tanjung,
die gisteren in Den
Haag een onderhoud
had met premier
Kok.

Generaal Feisal
Tanjung, naar „voor
de zekerheid“ een
andere uitgang en
ontweek daarmee
de demonstranten.

Tanjung brengt
een driedaags be-
zoek aan ons land
om de militaire ban-
den met ons land te
verbeteren. Hoewel
Nederland veel mili-
tair materiaal in de
uitverkoop heeft,
waaronder drie fra-
gatten, wordt er offi-
cieel op geen enkele
wijze zaken gedaan.

De generaal bezoekt van-
daag de marine in Den Helder
en zal ook een vliegbasis aan-
doen. De Indonesische ambas-
sade heeft het ministerie van
Defensie verzocht geen enkele
publiciteit rond het bezoek te
verzorgen.

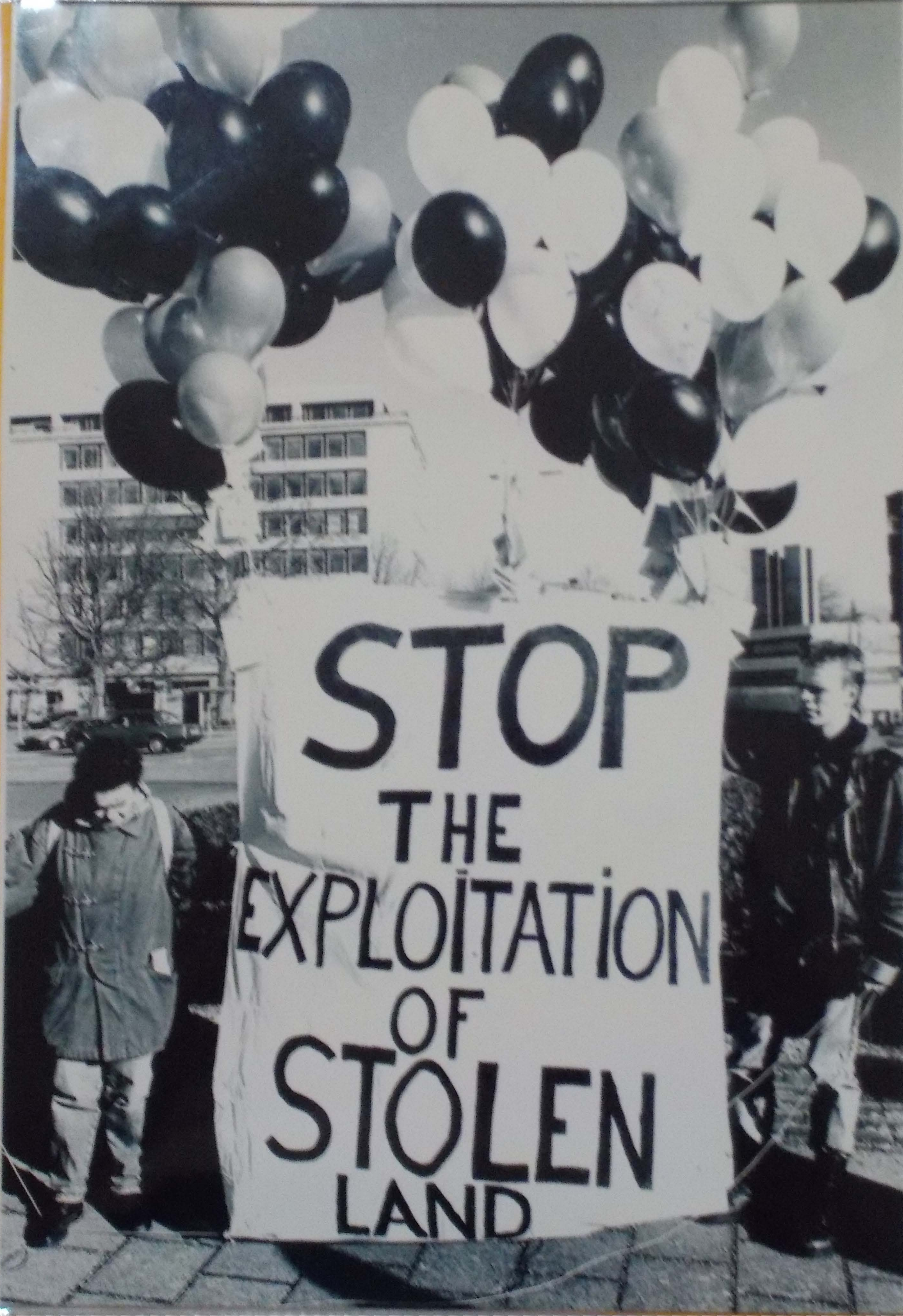
24-1-1995 FOTO: HANIS PETERS

Den Haag, The Netherlands - Government Building

Jan 1995: Endie amidst Maluku activists awaiting Generaal Feisal Tanjung, who visits The Netherlands to discuss military ties. The general remained invisible.

**STOP
THE
EXPLOITATION
OF
STOLEN
LAND**

Timor Gap Balloon Action **International Court of Justice, The Netherlands**

30 January 1995: Start of the public hearings in the case of Australian oil explorations in the Timor Gap. Activists use gas balloons to fly a banner and hundreds of leaflets at the International Court of Justice in The Hague.

Since the Indonesian deal with Australia in 1990, the oil in the Timor Gap attracted nine of the world's largest oil companies. The total investments at this stage amount up to over 250 million dollar. Oil multinationals, Australia and Indonesia exploit this oil over the backs of the Timorese People.

Indonesian democracy is a balloon!!

With our balloon action we relate to a balloon action in Jakarta on 21 September 1994, when four activists have been arrested and tortured with electric shocks. With hundreds of gas balloons we state that we:

- 1) Support Human Rights activists in Indonesia and East Timor.
- 2) Protest against the theft of the natural treasures of occupied East Timor.

(Action Group Purnama, Utrecht)

Aksaun Balaun - Timor Gap **Tribunal Justisa Internasiunal, iha Olanda**

30 Januario 1995: Komesa audensia publika iha kazu Australia nia eksplorasaun mina iha Timor Gap. Aktivista uza balon gas hasemo spanduk no pamfletus barak iha Tribunal Justisa Internasiunal oin, cidade Den Haag.

Desde Indonesia halo konkordansia ho Australia iha 1990, mina ne'be iha Timor Gap atrai kompania mina sia ne'be boot. Total investementu agora dadaun sae 250 milliaun dollar. Kompania mina multinational, Australia no Indonesia eksploita mina ne'e subsubar iha Timor oan nia kotuk.

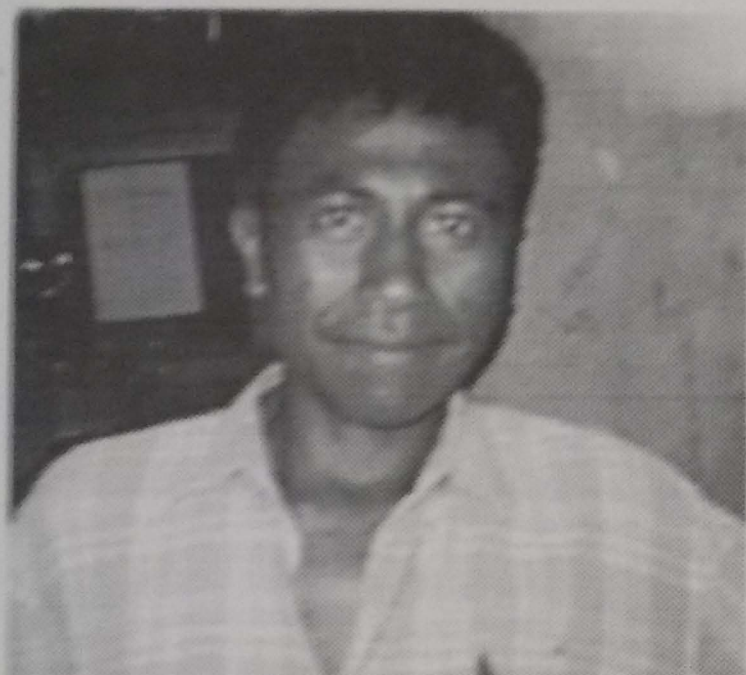
Demokrasia Indonesia hanesan balaun deit!!

Ho ami nia aksaun balaun ami relata ba aksaun balaun iha Jakarta 21 Septembru 1994, ne'be aktivista nain haat kapturadu no torturadu ho xoke elektisidade. Ho balaun atus ba atus mak deklara katak ami:

- 1) Apoiu aktivista Direitus Humanus iha Indonesia no Timor Leste.
- 2) Protesta kontra nauk rekursu natureiza iha Timor Leste.

(Grupu Aksaun Purnama, Utrecht)

Please release
Jose Antonio Belo

and fifteen other students detained
after a peaceful demonstration
in Dili, East Timor,
on 9 January 1995.

Australia, 1995

AETA Solidarity action for East Timorese journalist

Aksaun Solidaridade AETA ba jornalista Timorens

Dear Sir,

We strongly urge your government to
release Mr Jose Antonio Belo and the
fifteen other students who are being tried
and facing detention after their arrest in
Dili, East Timor, on 9 January 1995.

In the eyes of the international
community, a peaceful demonstration is
seen as a legitimate expression of free
speech.

Yours faithfully,

AIR MAIL

Colonel Simbolon
Markas Besar ABRI
Dili,
Timor-Timur
(East Timor),
INDONESIA.

Mid 90's Australia – Fatinha Pires at a demonstration in Darwin

Hannover, Germany

1995: Demonstration during a visit of Suharto to Hannover. A mass demonstration was held and solidarity activists came from many European countries: France, Portugal, The Netherlands, Belgium, UK, and others, to protest together in Germany against the brutal Suharto regime. Not only Europeans participated, also Indonesians, Moluccans, Timorese, Papuans and Acehnese living in Europe joined the demonstration. Organized by Watch! Indonesia.

Hannover, Alemanha

1995: Iha momentu visita oficial presidente Suharto ba Alemanha, iha demonstrasaun boot teb-tebes iha Hannover. Ema barak mai husi nasaun Europa (Franca, Portugal, Olanda, Belgia, Inglaterra, no seluk-seluk tan) atu halo protesta hamutuk protesta kontra regime presidente Suharto. Laos ema Europa deit partisipa: iha mos ema Indonesia, Maluku, Timor, Timor, Papua no Aceh nebe hela iha Europa. Organisa husi "Watch! Indonesia", Alemanha.

HANNOVER 1995

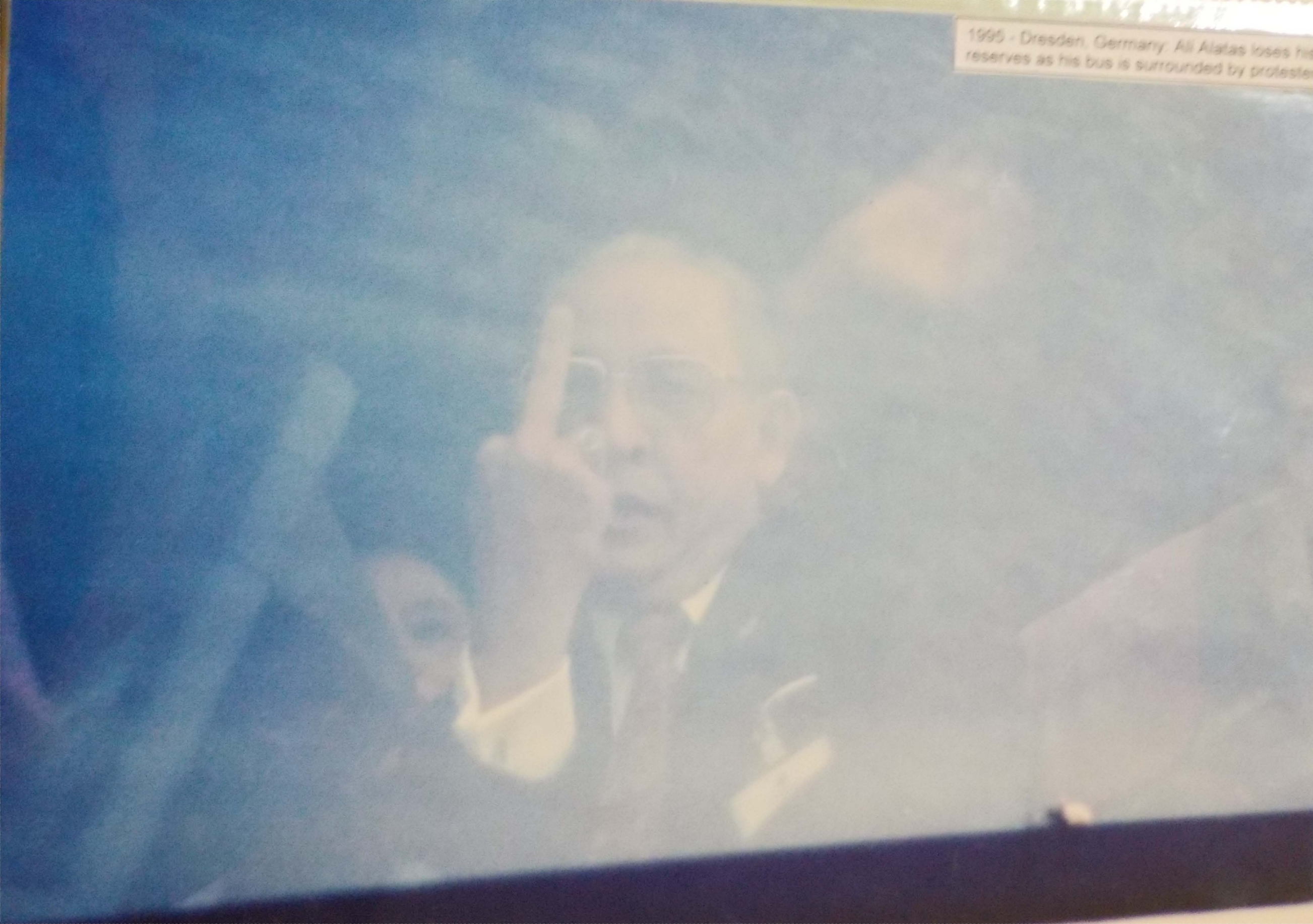

Hannover 1995

1995 - Dresden, Germany: Ali Alatas loses his
reserves as his bus is surrounded by protesters

Ali Alatas losing his diplomacy

Dresden, Germany

5 April 1995: President Suharto, Indonesian Foreign Minister Ali Alatas and other VIPs visited the city Dresden in Germany for several events. They also planned to see an opera performance, but the opera refused. During their visit, there were demonstrations everywhere they came. Finally, when they traveled to a formal dinner with the State President, their VIP bus was surrounded by protesters: Alatas lost his diplomatic reserve. This picture has been used many years, on a variety of posters and leaflets made by many groups, in many countries. Some examples of poster texts used with this picture are:

- *Is this man Indonesia's next president?*
- *Ali Alatas: Human Rights, up my ass!*

Houd de dief

De zoon van de dief is onze vijand, van de dief

Pasait maling

Indonesië sloeg in 1945 de onafhankelijkheid uit. Dat is nu 50 jaar geleden en de kranten staan er vol mee. Wat je niet leest, is hoe de huidige Indonesische machthebbers het land uithutten en hele volkeren onderdrukken. Nederland doet zaken met het dictatorske regime en heeft blijkaar MALING aan mensenrechten. Vandaar een manifestatie onder de naam PASAIT MALING, waar met name de volkeren van Oost-Timor, West-Papua en de Molukken centraal staan. Wie helpt je de kans van Indonesië te helpen door de ogen van de onderdrukten. Dat MALING in het Indonesisch 'Dief' betekent is geen toeval.

Zaterdag 17 juni, Neude Utrecht

Pasar Maling

Utrecht - The Netherlands

The Pasar Maling was a manifestation in Utrecht, Netherlands. It brought together over 60 Maluku, Papua, and Indonesia activist groups. They had always been scattered, but the Pasar Maling made the big change. A full-day program in the pouring rain, from political speeches to food sellers to cultural dance groups and a rock band playing traditional songs from Maluku new style.

Maling = thief (Bhs. Indonesia) - Maling = don't care (Dutch)

Special speaker at the Pasar Maling was Joao Dias, eye witness of the killings at Dili hospital after the Santa Cruz massacre.

Joao Dias and his interpreter Endie van Binsbergen speak at the Pasar Maling in Utrecht.

Papua dance group Sampari participated at the Pasar Maling in Utrecht.

Pasar Maling

Utrecht – Olanda

Pasar Maling nudar manifestasaun ida iha Utrecht, Olanda, ne'be lori hamutuk maizeminus grupu activista 60 iha Maluku, Papua no Indonesia. Antes sira mos sempre namkare, maybe Pasar Maling halao mudansa bo'ot. Programa loron tomak ida, iha udan bo'ot: husi diskursu politika, to'o ema mak fan, to'o grupu dansa cultural, no mos grupu rock band toka musika tradisional Maluku ho versi foun.

Maling = naukten (Indonesia) - Maling = namaran deit (Olanda)

Portovos especial Pasar Maling maka Joao Dias, ne'be ho evidensia ba oho ema iha hospital Dili depois de massakre Santa Cruz.

Maluku youths play the music for Timorese songs of freedom at the Pasar Maling in Utrecht

I SAE FOHO TUN FOHO
HAKUR MOTA XANI TASI
MAI HANANU HELELA (2x)

REFR: HELE - LE - LE - LA - HO (3x)

II MAUN ALIN INAN FETON
RAI TIMOR LORD SAE
MAI HANANU HELELA (2x)
REFRAIN....

III KAY RALA XANANA
MATA DALAN TIMOR NIAN
HELELA ! (2x)

REFRAIN....

BERGEN OP, BERGEN AF
RIVIEREN OVER, ZWEM DOOR ZEE
KOMEN & ZINGEN WE SAMEN
KOM SAMEN!

BROEDERS EN ZUSTERS
VAN OOST TIMOR
KOMEN & ZINGEN SAMEN

ZIJN NAAM IS XANANA
OP WEG NAAR TIMOR
KOM SAMEN!

The Pasar Maling in Utrecht drew lots of media attention

'Systeem Indonesië leidt tot eigen ondergang'

U.N. 19-6-93

Door John DeWolff
Marsch

„Het hardhandig en stelselmatig onderdrukken van grote etnische minderheden wordt in deze tijd niet meer door de wereldgemeenschap geaccepteerd. Als Indonesië en doorgeeft, verliest het de strijd tegen de bewoners van de Molukken, Oost-Timor, en Irian Jaya”.

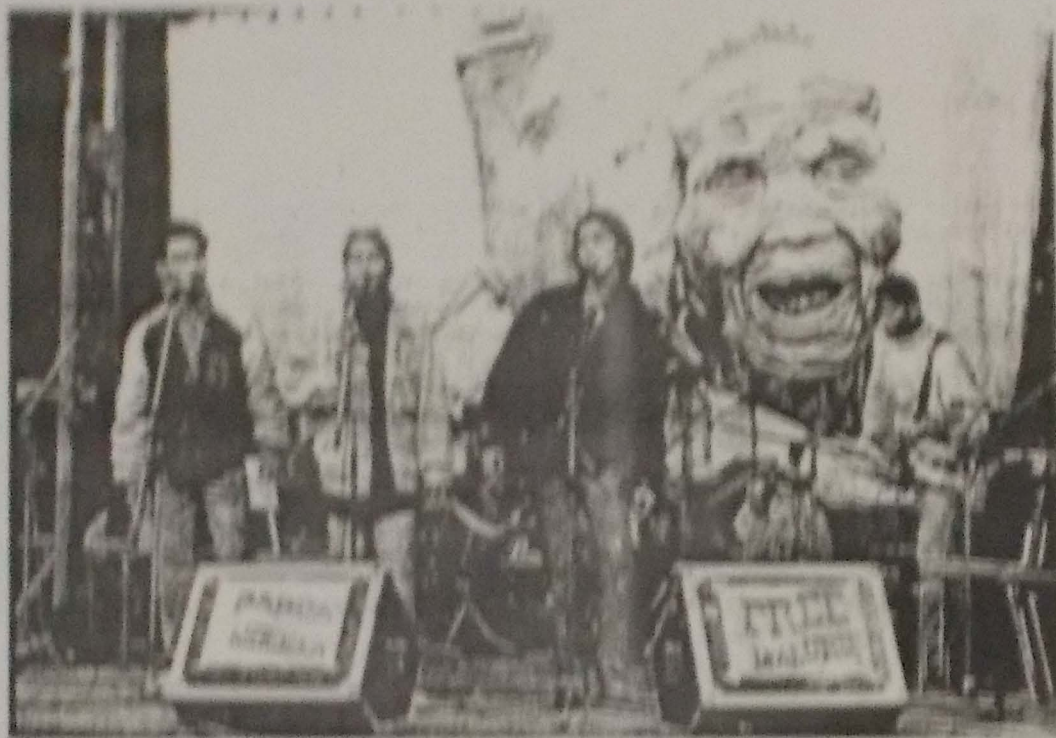
Viktor Kaisiepo van het West-Papua Volksfront (de organisatie Papoea Merdeka, kortweg UPP) genaamt, dringt met zijn georganiseerde strijd van zijn volk tegen het leger van Soeharto. Niet op het slagveld, maar achter onderhandelingstafels kan die strijd gewonnen worden, is zijn overtuiging.

„Wij zijn niet sterk genoeg om de regering ten val te brengen. Maar het systeem zal uiteindelijk zelf haar ondergang verzoeken”. Hij was voorzitter van een van de sprekers tijdens de „Pasar Malam” op de Plein in Utrecht. Het festival bracht de onderdrukking onder de aandacht van drie etnische bevolkingsgroepen in het Indonesië van het regime Soeharto: de bewoners van Oost-Timor, Irian Jaya (het voormalige Nederlandse Nieuw-Guinea), en de Molukken. „Nederland doet zaken met het dictators regime en heeft bijge-

hoort steuning aan massamoordenaars”, liet het organisatiebureau samenwerkingsverband HAK op de officiële website. Het „Malam” in het Indonees betekent „daar” betekent, wat geen toeval. Het evenement speelde zich af in een markt waar de wereld gecombineerd door kransgroepen, haren waren hielden verzameld. Op het hoofdpodium traden sprekers, dichters en muziekgroepen voor het voetlicht.

Samenkomst

Kruis en tegen maakten het evenement vooral tot een samenkomst van gelijkgezinde vertegenwoordigers van solidariteits- en landengroepen. De activisten die zich af jaren inzetten voor Timor, Irian, Molukken en Papoea, wisten dat hun werkelijke publiek niet tussen de kransgroepen op de Plein staat. Over deze hielden hun priesteren ze via internationale lobby's voor mensenrechten de politiek in Den Haag, Brussel en Londen te bereiken. En niet toevallig zucht. Het heeft dat etnische groepen recht hebben op een bestaan en een identiteit schied in de jaren negentig middelen wist. Van de voormalige Sovjetunie tot Australië, van Canada tot Zuid-Afrika, overal kregen etnische minderheden en „onrepresentatieve” bevolkingsgroepen hun stem, cultuur en zelfbeschikking terug. De Papoea's, Oosttimorezen en Molukkers

De groep Furahe treedt op bij de Pasar Malam op de Utrechtse Plein. Wat een warm feestje met uitnodigende muziek en dans had kunnen zijn, bleef door het slechte weer een wat kille bijeenkomst. De warmte zat 'in' vooral in de beklijping van wederzijdse solidariteit en steun van activisten voor de Molukken, Oosttimor en Papoea's. (Foto: Marco Schmidt)

pen hun stem, cultuur en zelfbeschikking terug. De Papoea's, Oosttimorezen en Molukkers

hebben het bij dus mee, iets waar van hun vertegenwoordigers zich goed bewust zijn.

De stabiliteit van het huidige Indonesië is louter gebaseerd op de militaire kracht van het regime

van Soeharto”, zegt de Papoea-vertegenwoordiger die vanuit Amsterdam met zijn organisatie een wereldwijde lobby inzet. „Alleen het leed het land nog bijeen”. Kaisiepo vergeleek Indonesië met het Joegoslavië van Tito: „wat gebeurt er als de grote leiders verdwijnen?”. De geschiedenis heeft geleerd dat dit immense land, groter dan Europa, niet vanuit één plek kan worden geregeerd”, stelt hij vast. „De lijnen zijn eenvoudig te trekken. Soeharto gebruikt nog steeds het gecentraliseerde bestuursstelsel van de Nederlandse kolonies. Dat laat geen ruimte aan etnische groepen. In deze tijd wordt dat steeds minder geaccepteerd. Soeharto is de langstlevende dictator ter wereld. Tevens is hij de laatste overgebleven vertegenwoordiger van een centralistisch bestuursstelsel dat overal elders het onderspit heeft moeten delven”.

Politiek gevecht

Jose Amorim Dias, zegen van de in Den Haag gevestigde Nationale Raad van Vrijheid van Oost-Timor, vergeleek de strijd van zijn volk met die van Tibet tegen China. „Het is een politiek, geen militair gevecht. Het Europees Parlement heeft verscheidene resoluties aangenomen tegen Indonesië”.

Ook Nico Souissa van de Molukken organisatie Homeland Mission (HM) Maluku zegt dat zijn werkelijke doelgroep deze regenachtige zaterdag niet op de Plein staat. Militaire activiteiten en incidenten, zoals die enkele maanden geleden door zijn landgenoten in Den Haag en het werden aangezien, doen de Molukken ook geen goed, meent hij. Al begrijpt hij die gevoelens heel goed. „De eerste generatie Molukkers gaat nu dood zonder hun land met de helmen teruggeven”, zegt hij. „Het doet pijn, de jongeren realiseren zich dat het allemaal al zo lang duurt en dat het voor hun grootouders in elk geval te laat komt. Bovendien hebben veel jongeren een reisje naar de Molukken gemaakt, ze hebben gezien hoe armoezig hun familie het heeft en hoe de mensen er worden onderdrukt”. Nu, vijftig jaar na de onafhankelijkheid, maakt Nederland zich op voor een staatsbezoek van koningin Beatrix aan Indonesië, staat het bedrijfsleven in de rij om in veertelingen in de oude Giordel van Smaragd te doen, en wordt er zelfs geld ingezameld onder zakenlieden voor een 'nationaal cadeau' aan het Indonesië van Soeharto. Souissa: „De Nederlanders moeten nu niet net gaan doen alsof ze levende doof en stonde blind zijn”.

“System Indonesia leads to its own downfall”

Article about the warm atmosphere of solidarity despite the rain during the manifestation. Quoting Viktor Kaisiepo (Papua), Jose Amorim Dias (East Timor) and Nico Souissa (Maluku).

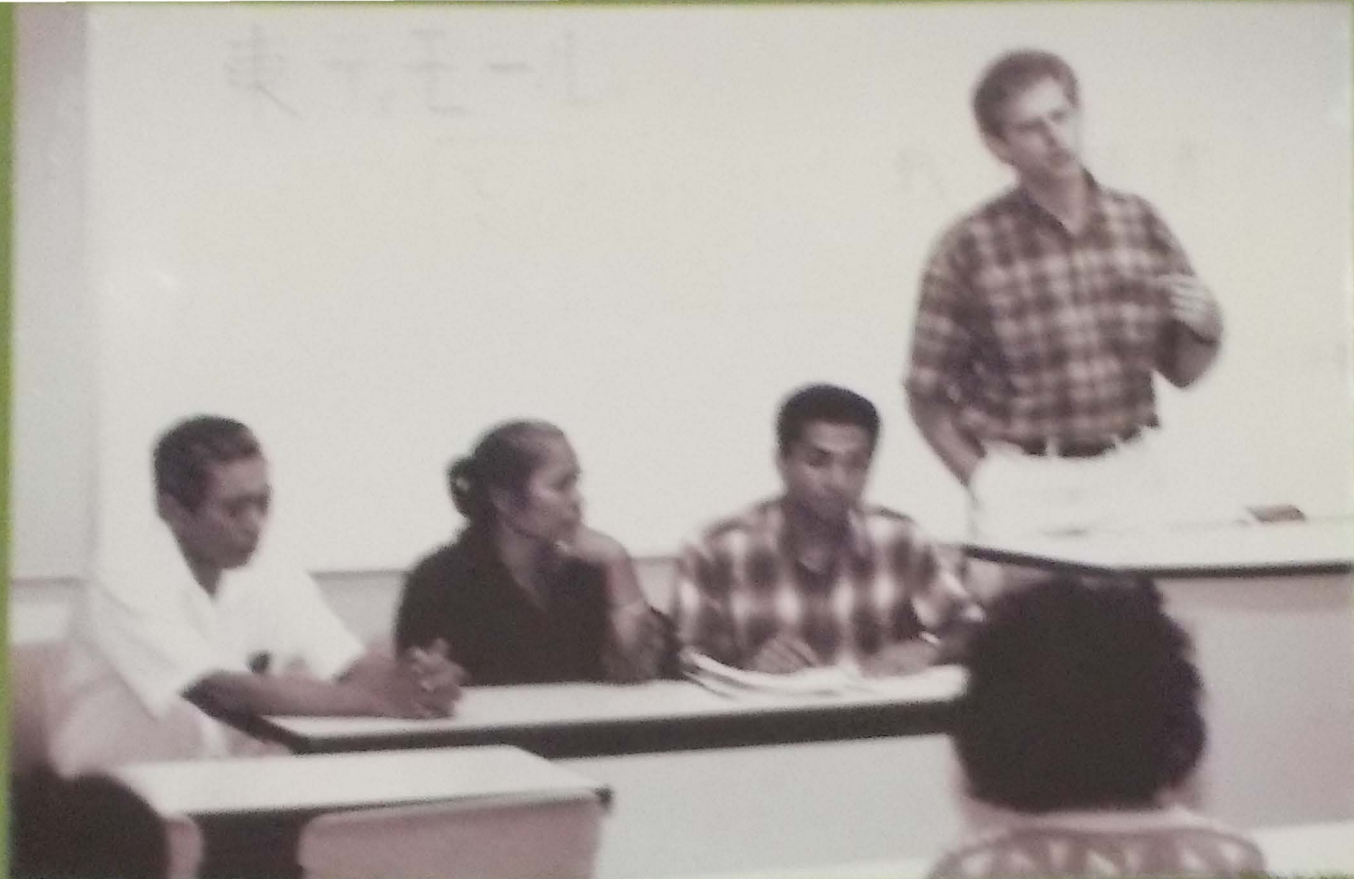

1995: PASAR MALING - MEDIA ATTENTION

Yayak

Osaka, Japan

1995, Aug: Andrew McNaughtan, Veronica Maia, Antonio Maia and Isilio da Silva at a conference on war compensation.

Osaka, Japaun

1995, Aug: Andrew McNaughtan, Veronica Maia, Antonio Maia no Isilio da Silva iha konferensia konaba komensasaun funu nian.

Osaka, Japan

1995, Nov: Ramos-Horta, Maria Albertina and Domingos Sarmento at the conference that was held before the demonstration at the time of the APEC.

Osaka, Japaun

1995, Nov: Ramos-Horta, Maria Albertina no Domingos Sarmento iha konferensia molok halo demonstrasaun iha loron ne ebe APEC halao iha Osaka.

The Fourth UN World Conference on Women, Beijing, September 1995
East Timorese women at an action in Beijing

The Fourth UN World Conference on Women, Beijing, September 1995

Ines Almeida, Ceu Brites, Milena Pires, Neca, Kiyoko Furusawa and Portuguese NGO delegates in solidarity

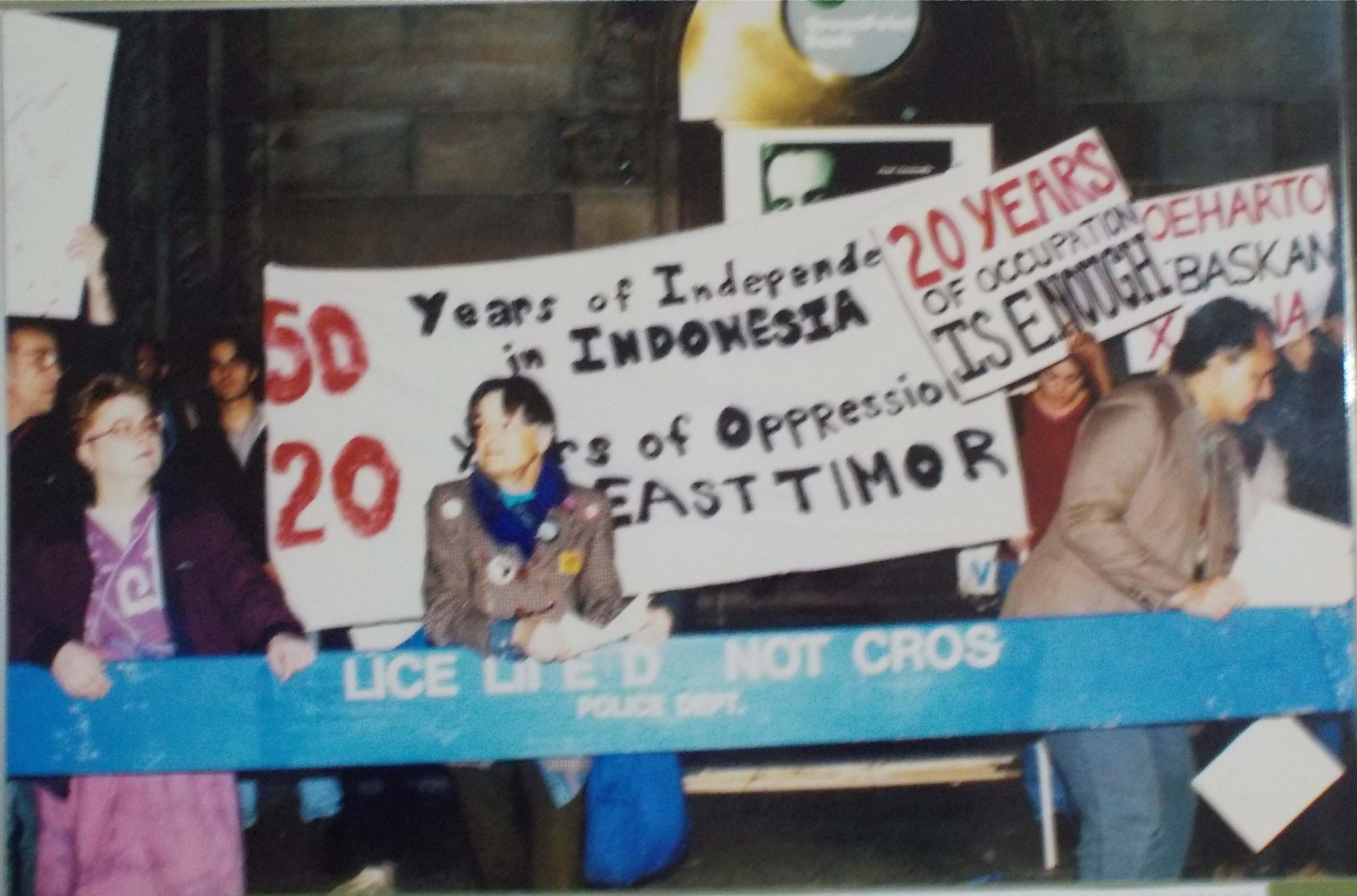
Bonn, Germany

1995: Joao Antonio Dias, Aviano Faria and Domingos Samento Alves in front of the Friedrich Ebert Stiftung Foundation, where they discussed the situation in East Timor.

Cologne, Germany

1995: Domingos Samento Alves, Aviano Faria and Joao Antonio Dias at the office of a main national newspaper in Germany, together with activist Monika Schlicher (Watch! Indonesia).

50 Years of Independence in INDONESIA
20 Years of Oppression in EAST TIMOR

20 YEARS
OF OCCUPATION
IS ENOUGH

SOEHARTO
BASKAN

POLICE LINE DO NOT CROSS

25 Oct 1995 - New York, USA: Protest welcome for Suharto in front of the Grand Hyatt Hotel

24-NOV-1995 14:26 FROM TEMPLE HILL

TO

021531544 P.02

to the good people
of East Tyrone

on behalf of myself

BONO and the band U2

on behalf of most scribes and poets
most music files and object makers

both here in Ireland and around the world

please be sure that we know of your struggle
and that even if we are not allowed to see you
know that we hear of you
and that when we don't hear from you
we think of you -- all the more.

there is no silence deep enough
no black out dark enough
no corruption thick enough

no guineas deal big enough
no politician bent enough
no heart hollow enough

no grave wide enough
to bury your story

and keep it from us...

love from a short distance

BONO

Darwin, Australia

1995: Re-enactment of Roger East's death (AFFET / ETSE)

Silent torch wake

Parliament building, The Netherlands

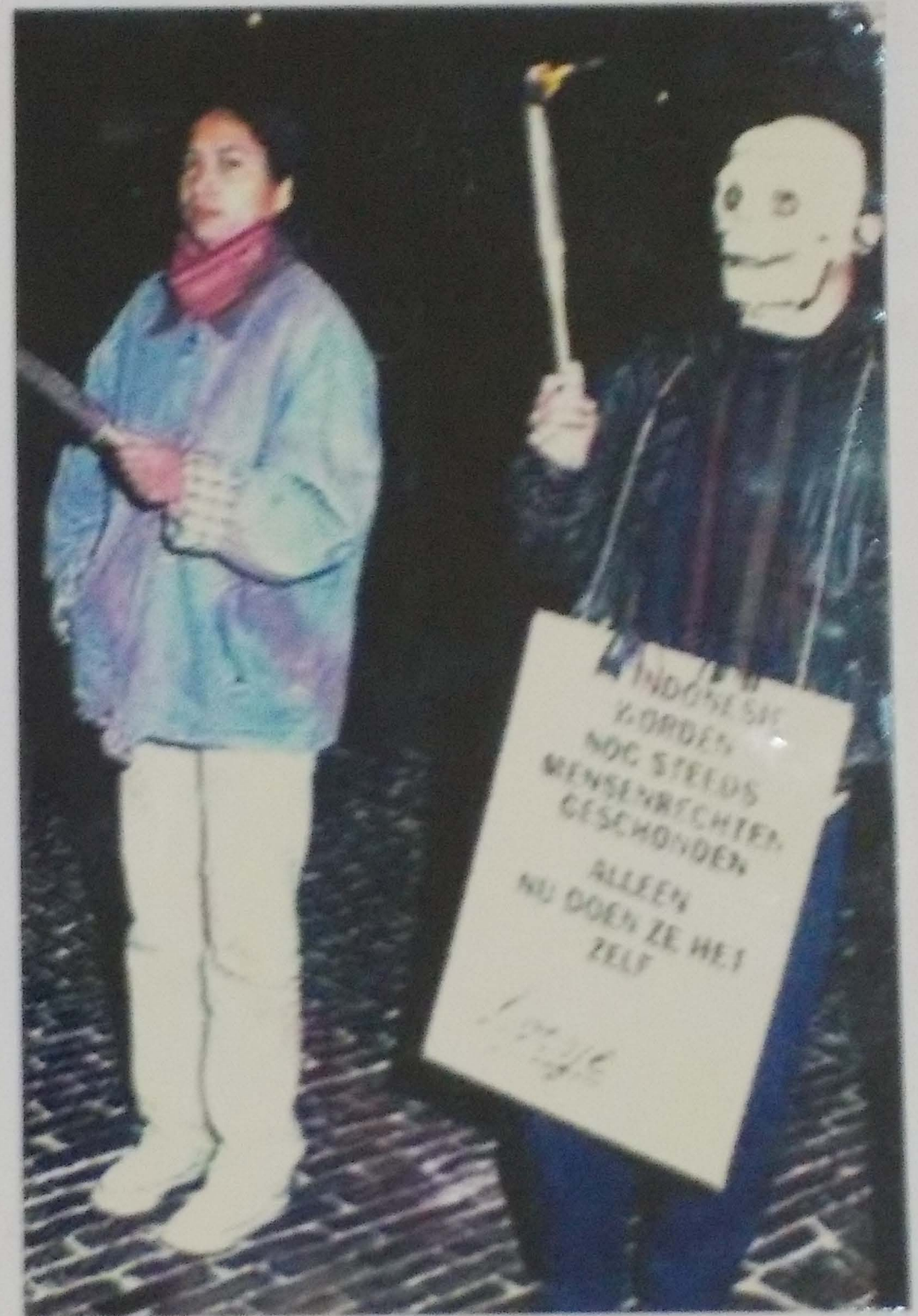
7 December 1995: A silent wake with burning torches at the Dutch Parliament in The Hague expresses the tragedy of the 20th birthday of the Indonesian invasion. Timorese, Moluccan, Papuan, Indonesian and Dutch activists stand in silence and demand a statement from the Dutch government. Organized by the Human Right organization "Komitee Indonesia". An Indonesian activist carries a board that states:

"Human Rights are still violated in Indonesia – But now they do it themselves"

Aksaun silensio fafuluk

Edifisiu Parlamentu, Olanda

7 Decembru 1995: Aksaun silensio ho sunu fafuluk (obor) iha Edifisiu Parlamentu Olanda, iha cidade Den Haag hodi ekspresa konaba tinan 20 ona tragedia invasaun Indonesia. Aktivista sira Timorese, Maluku, Papua, Indonesia no Olanda hamrik nonok no hatu ezizensia husi governu Olanda. Organisa husi Organisasaun Direitus Humanus "Komitee Indonesia". Aktivista Indonesia iha foto ne'e tara papilaun ho titlu: *"Sei akontese nafatin violasaun direitus humanus iha Indonesia – maibe agaora sira halo ba sira nia an rasik"*

Solidarity in The Netherlands for the 55 East Timorese students who occupied the Dutch Embassy in Jakarta

December 1995: Activists in The Netherlands occupy the D66 Party Office, the Parliament, the Department of Foreign Affairs and protest in front of the Indonesian Embassy. The activists include Papuans, Moluccans, East Timorese and Dutch and use handcuffs to lock themselves to objects so that the police cannot evict them. They sent the keys of the handcuffs to journalists, so that the police had to contact the journalists and cooperate with the media.

Solidaridade iha Olanda ba activista Timorense 55 sira ne'ebe mak okupa Embaixada Olanda iha Jakarta

Des. 1995: Activista iha Olanda okupa edificiu partidu D66, Parlamentu, no Departamentu Estrangeiru, no protestu liu iha Embaixada Indonesia om. Activista sira ne'be inclui ema Papua, Maluku, Timor no Olandesa sira usa borgol hodi kesi iha sira na liman no an nune e polisa Olandesa labele hasai husi fatin asaun. Nu xafe borgol ne'e activista sira fo hela ba jornalista sira. Nune polisa sira sei contactu jornalista atu nune e asaun ida ne'e nos hetan cobertura husi media.

Occupied regional party office of D'66 in The Hague. The protest was against the arrest of several East Timorese in Jakarta

Een bezet regiokantoor van D66 in Den Haag. Het protest was gericht tegen de arrestatie gisteren van enkele tientallen Oosttimorezen in Jakarta.

'Van Mierlo verantwoordelijk voor chaos'

(Van een verslaggever)

EN HAAG - De medewerkers van het Haagse regiokantoor van D66 waren wel wat verbaasd over de stoet Oosttimorezen. De bezoekers wilden 'informatie'. Eenmaal binnen haalden zij kettingen en sloten te voorschijn en klonken zich vast aan bureau- en stoelpoten.

"Dit is een bezetting," zei het Nederlandse lid van de actievoerders, terwijl de vlag van Oost-Timor werd uitgerold. "Wij hebben gekozen voor deze locatie om minister

Van Mierlo onder druk te zetten," zegt de Nederlandse. "Hij is verantwoordelijk voor de chaos en ellende waarin de vreedzame bezetting van de Nederlandse ambassade in Jakarta is uitgegleden."

De berichten over het lot van de 55 Oosttimorezen na de bezetting vorige week van de ambassade in Jakarta waren tamelijk verward en leidden tot grote ongerustheid. Ook overigens bij minister Van Mierlo die de Indonesische ambassadeur onthoud om uitleg te geven.

De actievoerders in het D66-kantoor zeggen dat verschillende bezetters zijn on-

dergedoken, voornamelijk met hulp van katholieke geestelijken. Het bekendworden van de arrestatie gisteren van enkele tientallen andere deelnemers aan de bezetting dreef de actiegroep Renetil naar het kantoor van Van Mierlo's partij.

De persverklaring wordt tevoorschijn gehaald. "Wij willen een onderzoek naar de competentie van Van Mierlo", stellen de actievoerders. "Ook willen we een onderzoek naar de rol van ambassadeur Brouwer en de valse beloften van Ali Alatas (de Indonesische minister van buitenlandse zaken, red.) over de veilige aftocht

van de bezetters. Van Mierlo heeft zich laten ringeloren door Alatas."

Is het echt niet ongelijk minister Van Mierlo van buitenlandse zaken te spreken, vraagt één der actievoerders. Helaas, die zit in Madrid. Bob van den Bos, buitenlandwoordvoerder van D66, komt het uitleggen. Als Van den Bos een uur later aankomt, is de verantwoordiging "niet ongelost. Het kamerlid is stellig. "Mierlo", aldus Van Mierlo treft geen enkele blaam. De integriteit van een ambassade is de verantwoordelijkheid van het gastland, van Indonesië dus."

'Van Mierlo responsible for chaos'

The Hague - Workers at the The Hague Region Office of the political party D'66 were quite surprised about the number of East Timorese marching in. The visitors wanted "inquiries". Once inside, they pulled out chains and handcuffs and locked themselves onto desks and chairs.

"This is an occupation" said the Dutch member of the activists, while the flag of East Timor was rolled open. "We have chosen for this location in order to put pressure on Minister Van Mierlo" she says. "He is responsible for the chaos and the misery in which the occupation of the Dutch Embassy in Jakarta has evolved."

The news about the fate of the 55 East Timorese after the occupation last week of the Dutch Embassy in Jakarta had been rather confusing and lead to great concern. Also for Minister Van Mierlo who had called for the Indonesian Ambassador for explanation.

The activists at the D'66 office say that several occupiers are in hiding, mainly with the help of the Catholic Church. The announcement yesterday of the arrests of dozens of participants of the occupation drove the action group Renetil to the office of Van Mierlo's party.

They pull out the press release: "We want an investigation about the competence of Van Mierlo" the activists state. "We also want an investigation about the role of Ambassador Brouwer and the false promises of Ali Alatas (the Indonesian Minister of Foreign Affairs) about the safe withdraw of the occupiers. Van Mierlo has been a puppet for Alatas."

One of the activists asks if it is really not possible to speak to Minister Van Mierlo. Alas, he is in Madrid. D'66 Foreign Affairs spokesperson Bob van den Bos will come to the office to explain. When Van den Bos arrives an hour later, the excitement has somewhat cleared. The MP is strict: "Minister Van Mierlo is not to blame. The integrity of an Embassy is the responsibility of the hosting country, so of Indonesia."

Goudsche Courant (Voorpagina) 13-12-1995

FOTO HARRY VERKUYLEN

Leden van het actiecomité 'Renetil' hadden zich aan een pilaar geketend.

Actie Oost-Timorezen bij Kamer

DOOR DIRK MELLEMA

Den Haag - De politie heeft gisteren een tiental leden van het actiecomité 'Renetil' verwijderd bij het gebouw van de Tweede Kamer. Zij hadden zich bij de ingang op het Plein met handboeien aan een pilaar vastgeketend. De jongeren protesteerden

tegen de behandeling van de 55 Oost-Timorezen, die donderdag de Nederlandse ambassade in Djakarta waren binnengedrongen om te protesteren tegen de bezetting van Oost-Timor door Indonesië.

Die actie gaf aanleiding tot opwindning omdat een Indonesische knokploeg ook het ambassade-terrein binnendrong en op

de vuist ging met de Oost-Timorezen. Er zijn sterke aanwijzingen dat deze knokploeg was gestuurd door de Indonesische autoriteiten. Uiteindelijk verlieten de Oosttimorese demonstranten zaterdag het terrein van de Nederlandse ambassade. Hun verblijfplaats is momenteel onbekend. Volgens sommige bronnen is een aantal

van hen gearresteerd. Ruim twintig van de vijfenvijftig hebben volgens Amnesty International gisteren alsnog politiek asiel aangevraagd.

„Wij willen dat Nederland de gelegenheid biedt deze mensen op te vangen”, zegt P. van Lelyveld van Amnesty International.

Zie verder pagina A5

Members of action committee 'Renetil' chained themselves to a pillar

Action East Timorese at Parliament

Membru komisaun aksaun 'Renetil' usa borgel

Aksaun ema Timor-Leste iha Parlementu

13 Dec 1995

BINNENLAND

het Parool
13-12-1995

Medestanders van de Oosttimorese demonstranten ketenden zich gisteren vast in de hal van de Tweede Kamer.

FOTO SERGE LIGTENBERG

Renetil action at parliament in The Netherlands

Solidarity with the 55 East Timorese who occupied the Dutch Embassy in Jakarta

Aksaun Renetil iha Parlementu iha Olanda

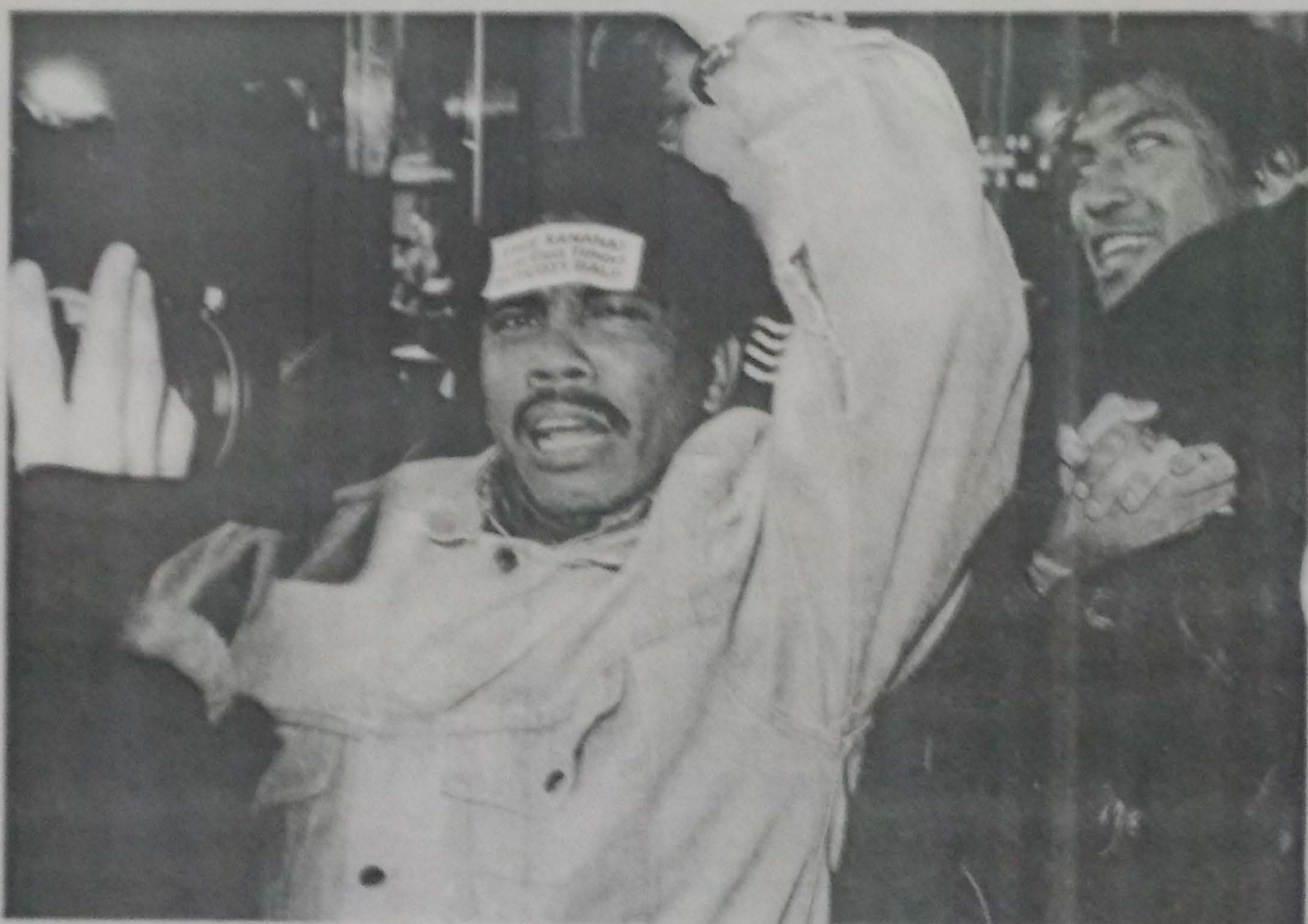
Solidaridade ba Timorenses 55 sira ne'ebe mak okupa Embaixada Olanda iha Jakarta

Nederl. Regering
verantwoordelijk
voor arrestaties van
OOST Timorezen !!

VAN TIEN
SCHENDT
MENSENRECHTEN

HOE ZIT DAT NOU MET DIE OOSTTIMOREZEN?

Op 7 december 1995, de dag dat meer dan honderd jongeren in Jakarta de Nederlandse en Russische ambassade binnenvallen, is het precies twintig jaar geleden dat het Indonesische leger Oost Timor binnenviel. De acties lijken in eerste instantie geslaagd, maar al snel nemen de ontwikkelingen een vreemde wending. De actiegroep Renetil die pleit voor een onafhankelijk Oost Timor voert tijdens de dagen die volgen een aantal acties om te protesteren tegen het wanbeleid van minister Van Mierlo. Voor Ravage zet ze de ontwikkelingen nog eens op rij.

12 December 1995, leden van Renetil voeren actie in het gebouw van de Tweede Kamer. Foto: Sijmen Hendriks.

Ni eerder werden in Jakarta ambassades bezet. De eerste keer dat Oosttimorezen een ambassade binnenvallen was in 1985, maar pas in 1989 werd met deze actie bereikt dat Oosttimorezen Indonesië konden verlaten. Een actie die de wereldpers haalde was de inval in de Amerikaanse ambassade, tijdens de APTG-conferentie van 94, toen Clinton Jakarta bezocht. Dit resulteerde voor de 28 bezetters in een vroege vlucht naar Portugal. In september en november '85 vielen in totaal 42 Oosttimorezen de ambassades van Japan, Nederland, Groot-Brittannië en Frankrijk binnen en poedden asiel te vragen. De meeste konden uiteindelijk naar Portugal vertrekken. Op 7 december werden in Jakarta opnieuw ambassades bezet.

Donderdag 7 december: 35 Oosttimorezen en Indonesische sympathisanten bezetten in de vroege ochtend de Nederlandse ambassade in Jakarta. Een zijde groep van 57 jongeren bezet de Russische ambassade. De bezetters eisen een referendum op Oost Timor en heropening van de onderdrukkende politieke wijzen. Een poging om de ochtend ook de Franse ambassade in Jakarta te bezetten mislukte door politie-ingrepen, waarbij 10 mensen worden gearresteerd. Sympathisanten van de beweging politiemensen pleiten toe, als tegen-demonstraties met vloten in de hand over het hek vloten. Er vallen twee slachtoffers, waarna onder andere ambassadeur Brouwer en twee medewerkers zijn gewond. De tegen-demonstraties verklaarden Oosttimorezen te zijn, die zich moeten voor de integratie met Indonesië. Van Mierlo reageert heftig met de woorden: 'Het gaat zo de verkeerde kant op. De lijn met akkoord op de rust gegaan. Als het niveau nog, is het moment gekomen om de veiligheid van het personeel

voor te laten gaan.' Er gaan geruchten dat 1 Indonesische leger achter de tegen-demonstratie zit.

Vrijdag 8 december: De bezetting van de Russische ambassade wordt bevestigd, de dag is dat de 57 bezetters naar het kantoor van LBH (Instituut voor Rechtspraak) zullen worden geleid. Ze worden echter naar een politiebureau gebracht. Wanneer beniddeleer Puntke Puntke hen tegenwoordig, krijg hij te horen dat ze binnen 24 uur vrijgelaten zullen worden. Minister van Mierlo overlegt met zijn Indonesische collega Alatas. Diverse mensenrechtenorganisaties zoals binhan en buiten Nederland willen hem op de onbetrouwbaarheid van Alatas. Er wordt gemeld en geteld om het te gaan op de belofte dat zij binnen 24 uur weer vrij zullen worden gelaten, omdat het te overtuigen is wat er daarna met de jongeren zal gebeuren.

Zaterdag 9 december: De bezetters van de Nederlandse ambassade krijgen de kans vrijwillig de ambassade verlaten met de gemeenschaps busjes of er wordt toediening gegeven tot geweldadige ontruiming. De Oosttimorezen dreven hang een aanvraag in voor asiel in Portugal via Nederland. Ambassadeur Brouwer wil 24 uur het te worden. 'Dat had u eerder moeten doen'. De 35 actievoerders vertrekken om 15.45 uur. Jakarta tot de ambassade en worden met de busjes afgevoerd naar het politiebureau van Jakarta-Zuid. Tweede ambassade-secretaire Peters, lungeert als gekke. Tijdens de ontruiming zijn geen advocaten aanwezig en waarden Peters aan te onderhandelen met het politiebureau. Er zijn geen andere jongeren.

Van Mierlo verklaart 'buitengewoon opgerucht' te zijn over de afloop van de bezettingen.

Zondag 10 december: De actievoerders kunnen het politiebureau verlaten. Peters van de ambassade verklaart dat er 'niemand lyek is misdaad', zonder dat hij de ondervraging tot het einde toe heeft bijgewoond. De vrijgelaten jongeren duiken onder, een aantal actievoerders verschuilt zich in een katholiek studentenshuis in Jakarta, priesters proberen hen te beschermen tegen de omringing door politie en militairen. Indonesië spreekt dit bericht tegen. Wij hebben echter telefonisch contact met 1 persoon gehad.

Maandag 11 december: De tegen-demonstraties trekken leden te zijn van de 'Remuda Pancasila', nationalistische jongeren die jongeren als ongedienst van de regeringpartij Golkar (Bijnaam: 'Suharto-Jugend'). Ze stonden een week geleden al paraat. De Oosttimorezen zoeken contact met het Rode Kruis voor toelating in hun asiel-aanvraag, maar er is nog niet gereageerd. Portugal heeft al verklaard asiel te zullen verlenen aan de bezetters, maar niemand weet hoe en waar deze mensen zich veilig kunnen melden.

Dinsdag 12 december: In de Tweede Kamer worden vragen gesteld aan Van Mierlo over de toedracht. De minister zegt geen reden te hebben om te twylen aan de woorden van Alatas. Bijkbaar is het hem ontschoten dat dezelfde Alatas in 1989 officieel verklaarde dat hij het bloedbad in Dili (1981) 'lechte 10' jongeren waren ongekomen, terwijl Amnesty International er meer dan 270 meldde.

Op hetzelfde moment wordt door leden van Renetil actie gevoerd in het Tweede Kamergebouw. Met handboeien en fetsloten ketenen we ons aan elkaar vast rondom een pilaar in de hal en zingen Oosttimorese verzetsliederen. In onze persverklaring zeggen we 'geschokt en woedend' te zijn 'omdat minister Van Mierlo geen enkele moeite bleek te hebben met de genadeloze uitlevering van vreedzame demonstranten aan de Indonesische politie'. Ook wordt hij er nog eens op gewezen dat Alatas onbetrouwbaar is gebleken en dat het vertrek van de 35 bezetters nauwelijks 'vrijwillig' te noemen is, aangezien gedreigd werd met een geweldadige ontruiming. We eisen van de Tweede Kamer een onderzoek naar de competentie van Van Mierlo inzake zijn beleid, het functioneren van de ambassadeur en de behandeling van de arrestanten. Tevens moet Van Mierlo zorgen dat zijn afspraak met Alatas wordt nageleefd en moet diens betrouwbaarheid worden onderzocht. Alvorens verder gebruik gemaakt wordt van zijn informatie. Tot slot staat Renetil dat Nederland, als handelspartner van Indonesië haar mensenrechtensbeleid moet aanscherpen. De politie maakt na drie kwartier op hardhandige wijze een einde aan de actie, maar een paar uur later al kunnen mensen op Oost Timor via de Wereldomroep horen dat activisten in het gebouw van de Nederlandse Tweede Kamer Oosttimorese strijdliders hebben aangeheven. Ook het Portugese avondnieuws bericht over de actie in Den Haag. Alleen de Nederlandse pers acht de nieuwe waarden te laag. Het Rode Kruis in Indonesië bevestigt dat de Oosttimorese activisten gevangeld hebben om bemiddeling voor hun verzoek om asiel in Portugal. 'Maar deze mensen moeten zich toch echt melden

bij de Nederlandse ambassade. Het Rode Kruis kan geen asiel verlenen'. Ook Amnesty International bevestigt dat de Oosttimorezen hun verzoek om asiel hebben herhaald.

Woensdag 13 december: Alle ambassades in Jakarta beveiligen hun gebouwen, uit angst voor acties en tegenacties. Het lijkt erop dat de opzet van de Indonesische overheid gaat slagen, hoewel de Oosttimorese bezetters de 'vreedzamen' in dit verhaal zijn, dreigen zij nu de rol toegeschoven te krijgen van de 'problemmakers'. Met de benodigde toegang tot ambassades wordt elke poging tot asiel zo goed als onmogelijk gemaakt.

Donderdag 14 december: Het 'Interkerkelijk Beraad voor Vredesinitiatieven' maakt telefonisch een afspraak met het partibureau van D'66. Zij willen op 15 december met een kleine delegatie een petitie over de kwestie Oost Timor aanbieden.

Vrijdag 15 december: Diverse kranten en tv-radio-omroepen ontvangen een uitnodiging voor een persconferentie, die om twee uur zal plaatsvinden op het partibureau van D'66. Iets voor tweeën wordt bij D'66 aangeeld. Het 'Interkerkelijk Beraad voor Vredesinitiatieven' bijt de actiegroep Renetil te zijn, die zich vaak present in de administratie-kamer. Twee minuten later arriveert de pers voor de persconferentie. De journalisten krijgen naast een persverklaring ook een bijlage met de laatste berichten, die we via Lissabon en door middel van telefonisch contact met een aantal van de bezetters in Indonesië hebben verzameld. Vele uren nachtelijk

Garuda Indonesia vliegt op volkerenmoord

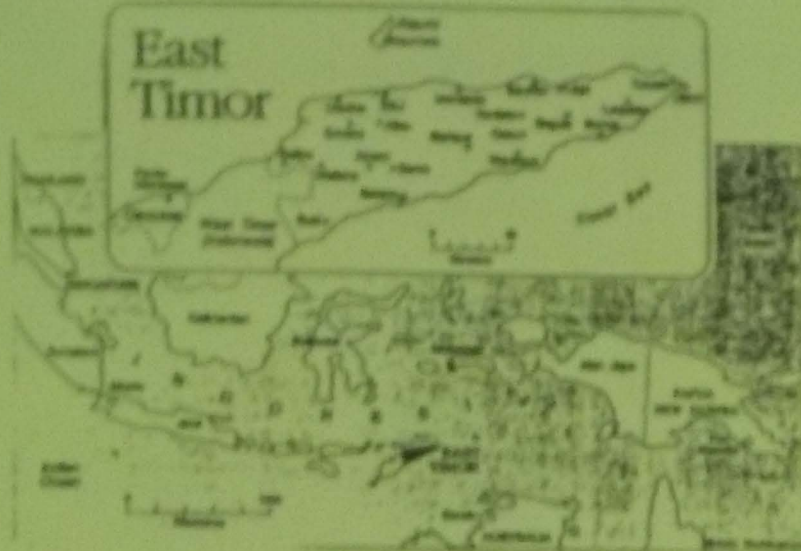
De hele wereld liep vorig jaar te hoop toen ook het waagde buurland Kuweit binnen te vallen. Een oorlog was nodig om Saddam Hussein op de knieën te dwingen. Maar waarom zwijgen Westerse regeringen nog steeds over Oost-Timor, dat ruim vijftien jaar geleden werd bezet door Indonesische troepen? Een stille volkerenmoord heeft daar al geleid tot 200.000 doden. De ene inval blijft de andere niet. Economische belangen wegen het zwaart.

Hoe kan het dat Garuda Indonesia op Oost-Timor vliegt, zonder in hun toeristische folder ook maar een woord te zeggen over de moorden, verkrachtingen, deportaties en mishandelingen die daar met de regelmaat van de klok voorkomen?

Ondanks het feit dat algemeen ingezet wordt dat Indonesië legaal Oost-Timor bezet houdt zijn de Oosttimorezen door de Verenigde Naties nog niet erkend als gesprekspartner bij onderhandelingen over de toekomst van het land. Officieel is Oost-Timor nog steeds onderdeel van Portugal. Erkenning van Oost-Timor als zelfstandige staat en erkenning van de samenwerkende bevrijdingsbewegingen als vertegenwoordiger van het Oosttimorese volk zou een eerste goede stap zijn.

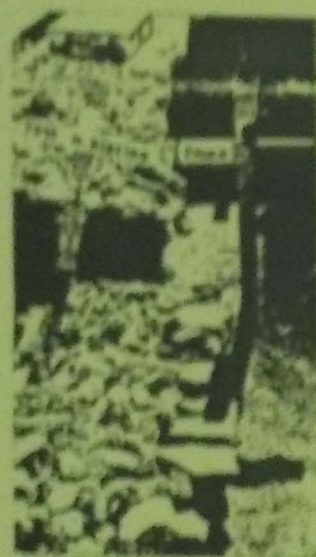
Hoe kan het dat Indonesië nog steeds ontwikkelingshulp ontvangt van Nederland, terwijl de hulp aan Suriname stopgezet wordt, voor slechts een fractie van de schendingen van de mensenrechten die de Indonesische regering heeft begaan?

Alles blijft steeds maar weer om economische belangen te gaan. Hoe kun je nu het beste iets doen aan de situatie in Oost-Timor? Just, economische belangen wegen het zwaart, pak de Indonesische regering in zijn eigen portemonnee: Drink geen Indonesische koffie meer, koop geen Indonesische producten, reis niet naar Indonesië, etc. Zo ziet u maar weer, economische sancties kunt u ook op een andere manier uitvoeren, het hoeft niet zoals het bij de Golfoorlog gebeurd is.

Deze actie wordt gesteund door:

JOVD
Jonge Demokraten
CDJA
Jonge Socialisten
Jongerenbond
De Grote Weiven
ASVA
ANJV
Rebel
Omslag
AMOK
CNV Jongeren
Loesje
Dwars

Voor meer informatie:

DWARS, groen linkse
jongerenorganisatie
Postbus 267
1000 AG AMSTERDAM

Oost-Timor

Alternatieve reisgids

Oost-Timor

Het vakantieland voor mensen met oogkleppen

Historische achtergrond

De Oosttimorezen dachten in 1974 vrij te zijn na 300 jaar Portugese onderdrukking, maar dat bleek niet het geval. Een week na het uitroepen van de onafhankelijkheid bleek gelukkig het Indonesische leger bereid de olievoorraad in de Timorzee veilig te stellen door Oost-Timor te bezetten. De Amerikanen waren op de hoogte van dit plan en waren blij dat Oost-Timor niet in handen viel van de "linkse" guerillabeweging het Fretilin. Zo bleven de Amerikaanse belangen, dus ook de Europese, in Oost-Timor veilig. De Indonesiërs houden nu al meer dan vijftien jaar Oost-Timor met "zachte hand" bezet. Met zachte hand, want er vielen gelukkig maar 200.000 doden door militaire acties en er werden tussen de 150.000 en 300.000 mensen gedeporteerd. Een uitstekend gebied dus om zonder gewelensuroeging vakantie te vieren.

Toeristische wetenswaardigheden

Als u in een hotel wilt overnachten krijgt u de kans om daar gezellig met de Indonesische politie en het leger te praten, aangezien die veelvuldig door hen als slaapplek wordt gebruikt. Het beste hotel echter is hotel Turismo. Daar worden u en de andere gasten dag en nacht door verstopte camera's en

afluisterapparatuur in de gaten gehouden, zodat er geen kans bestaat dat u misschien wel sympathie voor de Oosttimorese zaak zou kunnen krijgen. Ook de vele zwaar bewapende Indonesische soldaten, vooral in de straten van Dili en andere steden, garanderen uw veiligheid. Zij houden de bevolking in bedwang, terwijl u in uw lute stoel van het lekkere weer kunt genieten.

Als u van plan bent het eiland te gaan bezichtigen, kunnen wij u het schitterende en beroemde strand Areia Branca aan bevelen. In deze voormalige executieplaats liggen nog vele authentieke mensenbeenderen, en dat is natuurlijk een attractie die u niet mag missen. Overigens net als de pittoreske ravijnen op dit eiland, waarin u als u goed kijkt, nog op de bodem skeletten en andere overblijfselen van vermoorde Oosttimorezen kunt vinden. Als u hier van een liefhebber bent, zijn er nog andere executieplaatsen die u beslist met een bezoek moet vereren. Bij Viqueque bijvoorbeeld vindt u onze nationale trots, een zeer grote verzameling massagraven. Ook bij het meer Los Palos en het plaatsje Taci Tolo kunt u nog moete voorbeelden bezichtigen van de Indonesische heerschappij.

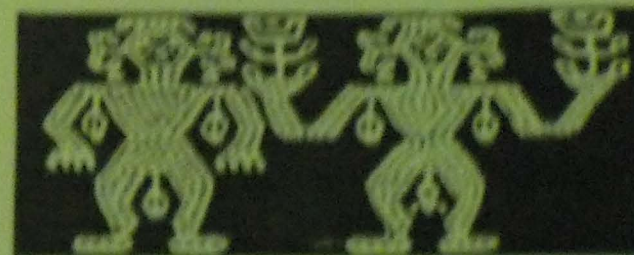
Als u meer liefhebber bent van cultuur, kunnen wij u aanraden de inheemse dorpen te bezoeken. Helaas zijn deze dorpen bijna allemaal weg, de bevolking echter wilde niet meewerken aan het vernietigen van hun dorpen en moest dus eerst uitgeroeld en gedeporteerd worden. De nog overgebleven bevolking kunt u wel bekijken in de gezellige „hervestigingsdorpen“. Dat deze

dorpen door de bewoners meer als concentratiekampen worden ervaren zal u een zorg zijn, want dat kan de vakantiepret natuurlijk niet bederven. Ook het feit dat de bevolking uit angst voor represailles van de Indonesiërs niet met u durft te praten is van minder belang. Gelukkig zwijgen de kranten grotendeels over het geweld in Oost-Timor zodat u tijdens uw zorgeloze vakantie niet geconfronteerd hoeft te worden met veel voorkomende zaken als moord, verkrachting, deportatie en mishandeling.

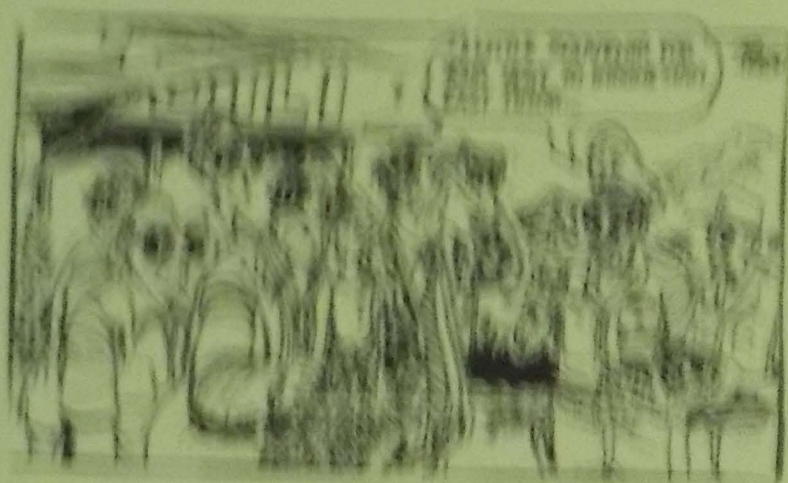
Garuda Indonesia is natuurlijk bereid u naar dit zorgeloze vakantieparadijs te vliegen, zo kunt u indirect de onderdrukking van het Oosttimorese volk door de Indonesische regering ondersteunen.

Wij wensen u nog een prettige vakantie in Oost-Timor en vergeet niet om uw oogkleppen mee te nemen anders zou uw geweten wel eens kunnen gaan spreken. Nog een plezierige reis!

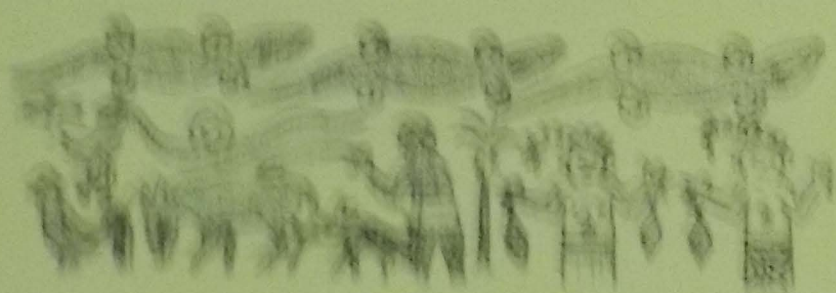
Alternatief: Als u toch nog last krijgt van uw geweten, trek dan de bergen in het binnenland in en spreek met de mensen van het verzet.

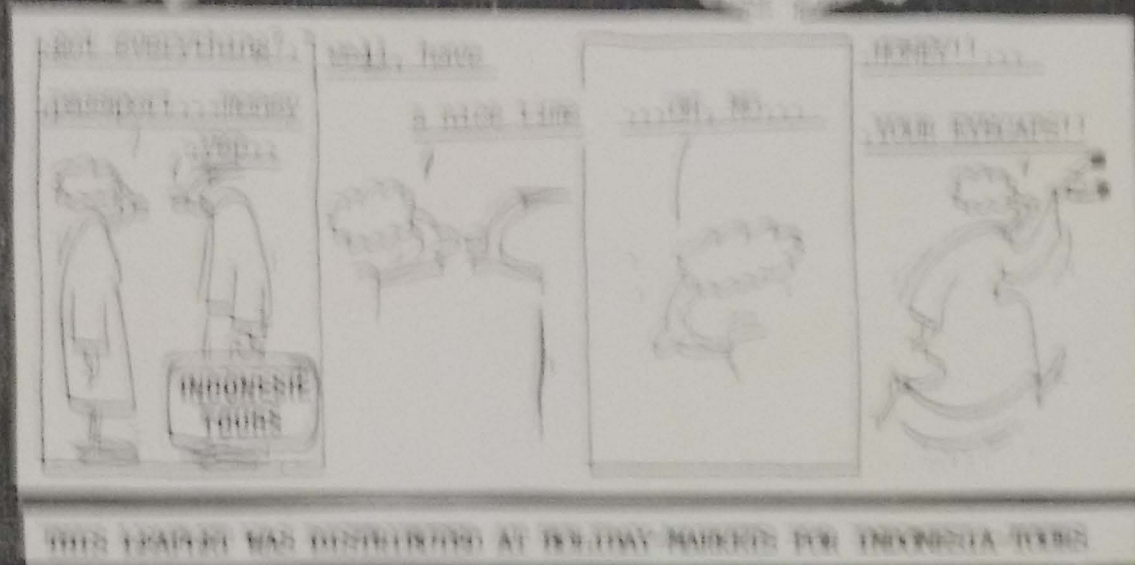
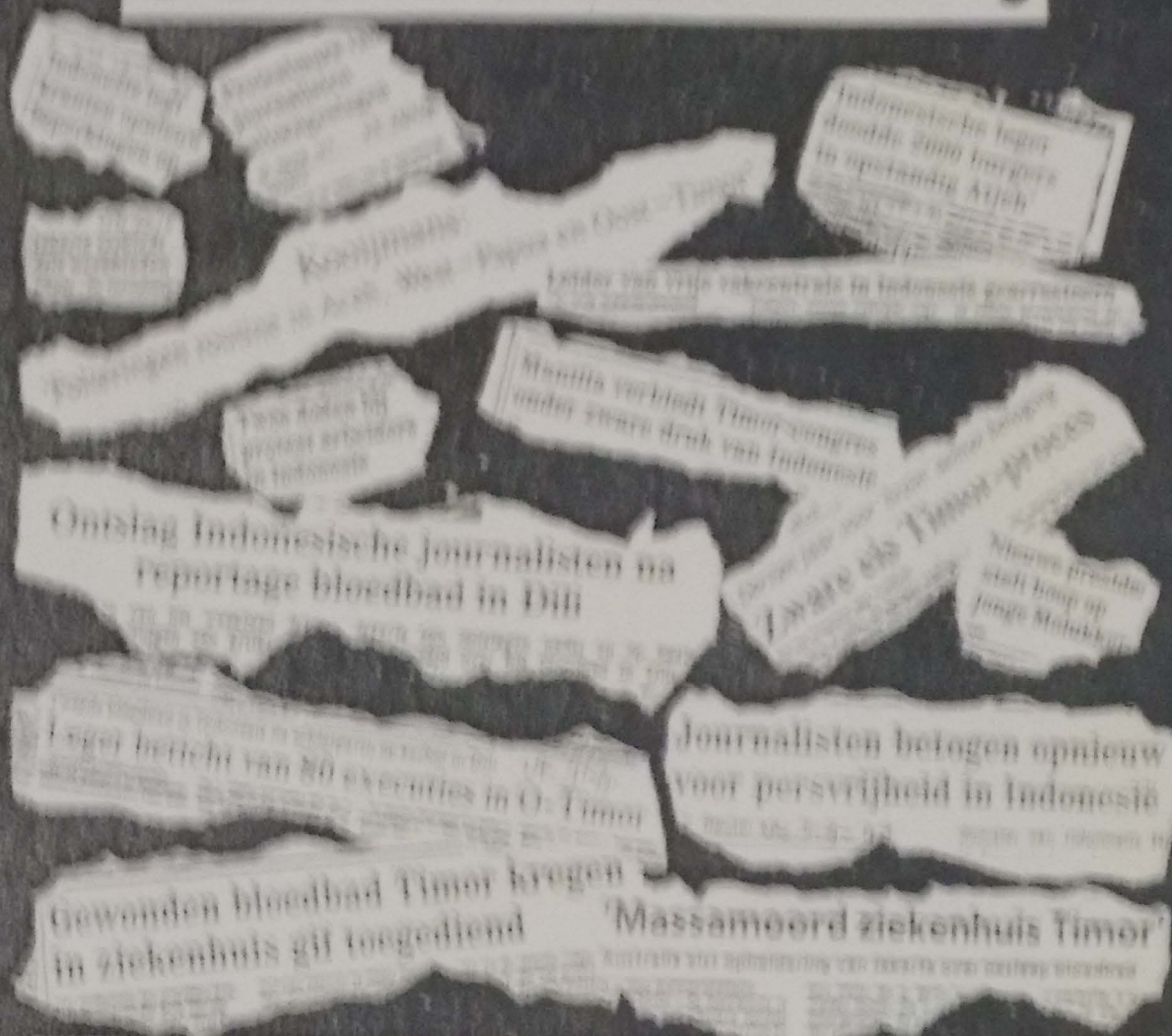
Oost-Timor

Alternatieve reisgids

Selamat Jalan !

THIS STRIP WAS DISTRIBUTED AT THE ONLY MARKET FOR INDONESIA TOURS

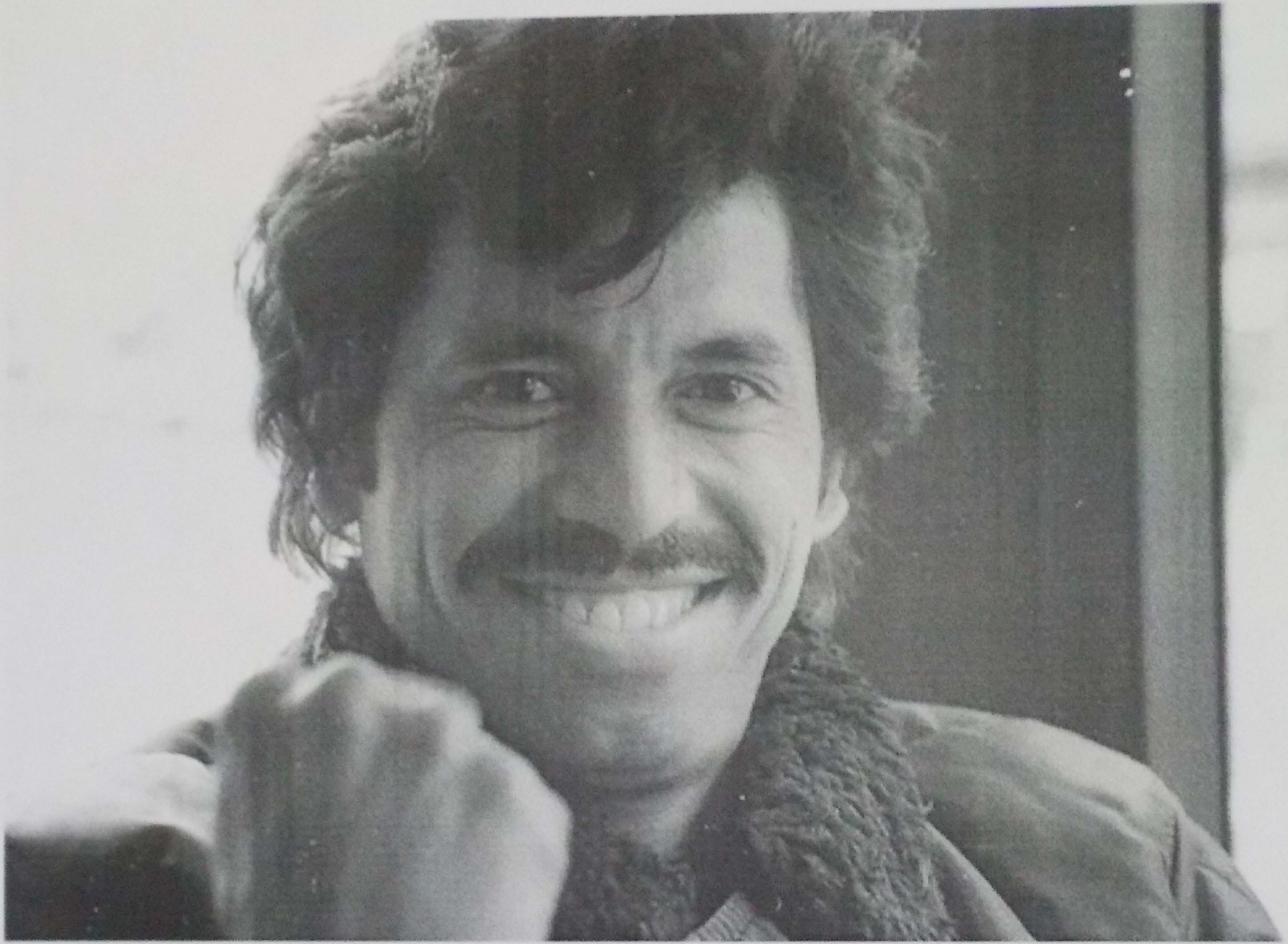
The green leaflet was
secretly mixed with
general travel info at
tour operators' stands.

It describes dozens of
reasons for not enjoying
your vacation in a land
under Suharto's regime

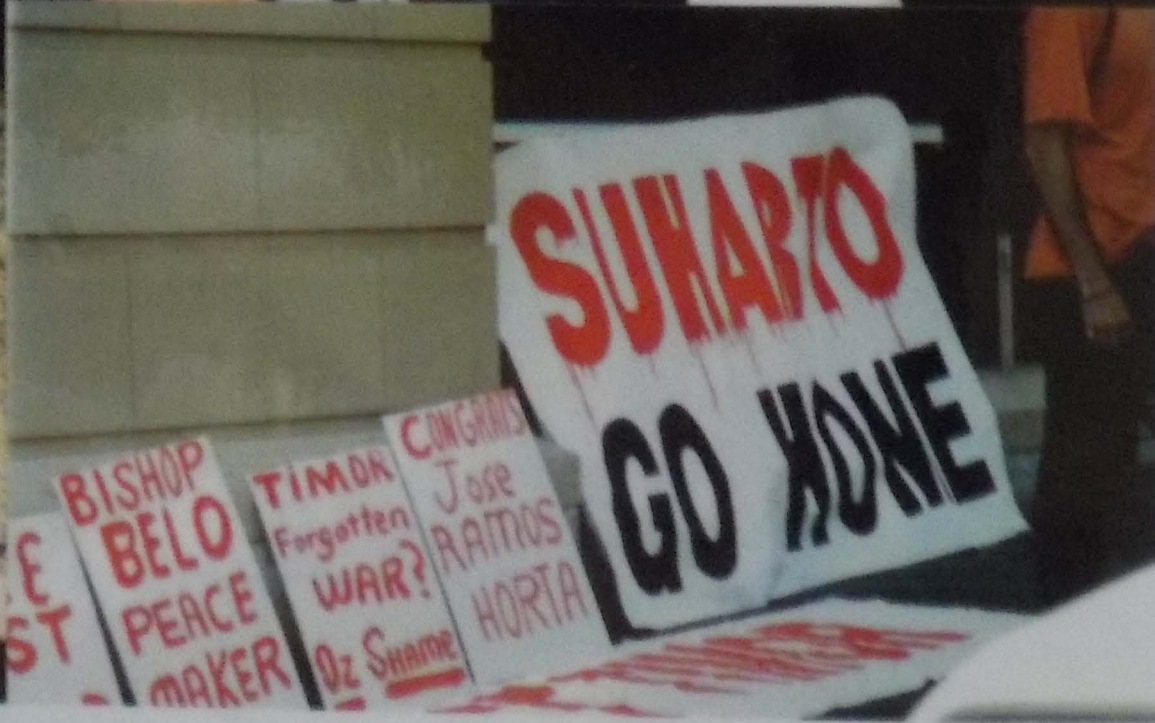
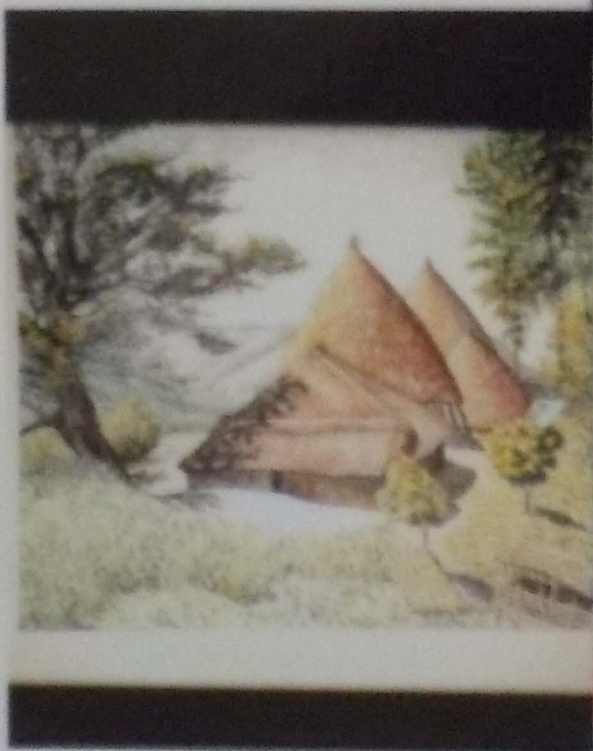
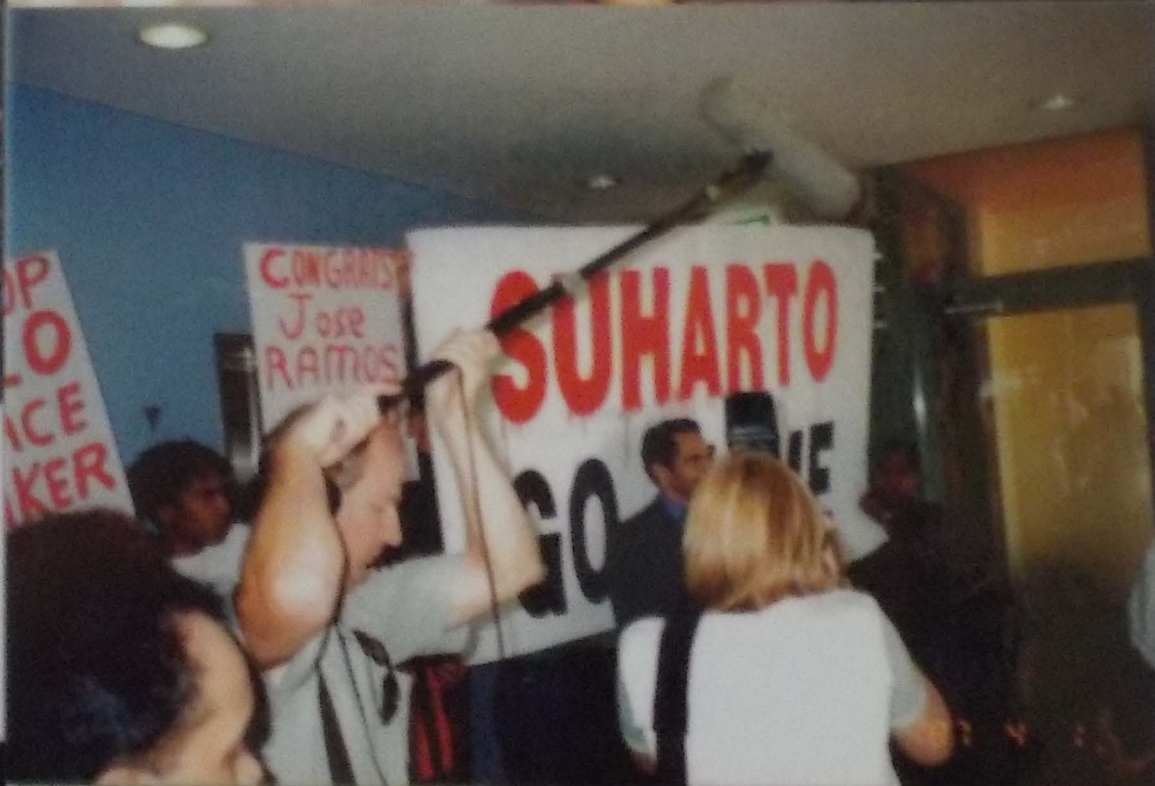
1995 The Netherlands

Campaign on tourism
in Indonesia

"Travel safe - keep your eyes closed"

Ranetil Repa.
in Germany

PRESS CONFERENCE FOR JOSE RAMOS-HORTA AT PUBLIC SECTOR UNION OFFICES, HAYMARKET, SYDNEY, after announcement of NOBEL PEACE PRIZE with BISHOP BELO (late 1995)